

KLAIPĖDOS UNIVERSITETO STUDENTŲ, TURINČIŲ NEGALIA, INDIVIDUALIŲJŲ PAGALBOS POREIKIŲ IR (AR) MOKYMO SI SUNKUMŲ STUDIJŲ INDIVIDUALIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos universiteto (toliau – Universitetas) studentų, turinčių negalia, individualiųjų pagalbos poreikių ir (ar) mokymosi sunkumų studijų individualizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato studijų proceso individualizavimo tvarką studentams, turintiems individualiųjų pagalbos poreikių, kylančių dėl negalios.
2. Aprašas parengtas vadovaujantis Klaipėdos universiteto Studijų nuostatais, Negalios ir įtraukties politika Klaipėdos universitete.
3. Apraše vartojamos sąvokos:
 - 3.1. **Individualusis pagalbos poreikis** – asmens su negalia poreikis, atsirandantis dėl jo negalios ir (ar) aplinkos veiksnių, trukdančių jam būti savarankiškam atliekant kasdieninę veiklą.
 - 3.2. **Universiteto darbuotojas, kuriam priskirtos Negalios ir įtraukties politikos įgyvendinimo (koordinavimo) funkcijos (toliau – Darbuotojas)**, atsakingas už negalios politikos planavimą, įgyvendinimą ir stebėjimą. Koordinuoja priemones, skirtas asmenų su negalia įtraukčiai ir studijų proceso individualizavimą pagal studento individualiuosius pagalbos poreikius ar mokymosi sunkumus, kurie kyla dėl negalios.
 - 3.3. **Kontaktinis asmuo** – studijų programą kuruojančios katedros vedėjas, centro direktorius ar instituto direktoriaus pavaduotojas, atsakingas už klausimus, susijusius su studentais su negalia.
 - 3.4. **Rekomendacija dėl studijų proceso individualizavimo** (toliau – Rekomendacija) – tai Darbuotojo parengtas rekomendacinio pobūdžio dokumentas, kuriame nurodyti studentui kylantys individualieji pagalbos poreikiai, kylantys studijų procese ir galimi pagalbos būdai.
 - 3.5. **Individualizuoto studijų proceso planas** (toliau – Planas) – pagal pateiktą Darbuotojo rekomendaciją padalinyje parengtas planas dėl studijų individualizavimo pagal studento individualiuosius pagalbos poreikius, kuriame numatyti konkretūs studijų individualizavimo būdai: mokymuisi pritaikyta paskaitų medžiaga, egzaminų ir atsiskaitymų pritaikymas, pritaikytos studijų programos ir mokymo metodai, atsižvelgiant į specifinius negalios poreikius.
 - 3.6. **Negalia** – ilgalaikis funkcinis asmens organizmo sutrikimas (asmens įgimtos ir (ar) įgytos savybės), kuris dėl aplinkos veiksnių trukdo asmeniui visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime lygiai su kitais asmenimis.

II SKYRIUS STUDENTŲ SU NEGALIA IR (AR) MOKYMO SI SUNKUMAIS STUDIJŲ PROCESO INDIVIDUALIZAVIMAS

4. Studentams su negalia ir (ar) specifiniais mokymosi sunkumais gali būti pritaikomos tam tikros studijų sąlygos (studijų aplinka, studijų medžiaga, atsiskaitymų organizavimas, pasiekimų vertinimas ir kt.), pagal jų individualiuosius pagalbos poreikius.
5. Individualizuoti studijų procesą galima esant šioms sąlygoms:
 - 5.1. Studento individualieji poreikiai suderinami su akademinės etikos principais;
 - 5.2. Studento individualiųjų poreikių tenkinimas netrukdo pasiekti studijų dalyko apraše numatytų rezultatų;

5.3. Apie studento individualiuosius poreikius informuojama Apraše ir Klaipėdos universiteto negalios ir įtraukties politikoje nurodytais terminais.

6. Studentas, norėdamas, kad tam tikros studijų sąlygos būtų pritaikytos pagal jo individualiuosius pagalbos poreikius, kreipiasi į Darbuotoją ir (ar) užpildo 2024 m. lapkričio 29 d. Rektoriaus įsakymu Nr. 1-274 Negalios ir įtraukties politikoje patvirtintą anketą studentams dėl negalios, individualių pagalbos poreikių, mokymosi ar sveikatos sunkumų.

7. Darbuotojui paprašius, studentas pateikia negalią ir (ar) individualiuosius pagalbos poreikius patvirtinančius dokumentus. Jei pateiktų dokumentų nepakanka įrodyti negalią ir (ar) individualiuosius pagalbos poreikius, Darbuotojas gali paprašyti pateikti papildomus dokumentus.

8. Studentas Darbuotojui apie negalią ir (ar) individualiuosius pagalbos poreikius turi pranešti per 15 darbo dienų prasidėjus studijų semestru.

9. Jei studentas kreipiasi semestro viduryje ar prieš egzaminų sesiją, studento einamojo semestro individualieji pagalbos poreikiai patenkinami tiek, kiek įmanoma, atsižvelgiant į aplinkybes, Universiteto finansines galimybes ir žmogiškuosius išteklius. Ši informacija nurodoma Rekomendacijoje (1 priedas) ir Plane (2 priedas).

10. Jei negalia įgyjama ir (ar) individualieji pagalbos poreikiai išryškėja semestro metu, studentas apie tai turėtų Darbuotojui pranešti kuo anksčiau. Individualieji pagalbos poreikiai patenkinami tiek, kiek įmanoma, atsižvelgiant į aplinkybes, Universiteto finansines galimybes ir žmogiškuosius išteklius. Ši informacija nurodoma Rekomendacijoje ir Plane.

11. Kai studentas pateikia negalią ir (ar) individualiuosius pagalbos poreikius patvirtančius dokumentus, Darbuotojas per 10 darbo dienų parengia Rekomendaciją, kurioje nurodyti studentui kylantys individualieji pagalbos poreikiai ir studijų proceso individualizavimo būdai ir pateikia ją studento akademinio padalinio Kontaktiniam asmeniui.

12. Kontaktinis asmuo, gavęs Rekomendaciją, esant poreikiui, tikslina gautą informaciją su studentu ir Darbuotoju.

13. Kontaktinis asmuo per 10 darbo dienų nuo Rekomendacijos gavimo dienos parengia su studentu suderintą Individualizuoto studijų proceso planą.

14. Planą patvirtina fakulteto dekanas arba instituto direktorius.

15. Kontaktinis asmuo su Planu supažindina akademinio padalinio darbuotojus, dėstytojus, tiesiogiai susijusius su studento studijų individualizavimu.

16. Patvirtinto Plano kopiją Kontaktinis asmuo pateikia studentui ir Darbuotojui elektroniniu paštu.

17. Planas sudaromas visam studijų laikotarpiui. Prireikus Plane gali būti nurodomas trumpesnis Plano galiojimo laikotarpis.

18. Kontaktinis asmuo koordinuoja Plano vykdymą akademiniame padalinyje ir supažindina naujo semestro dėstytojus su šiuo Planu.

19. Planas gali būti koreguojamas ar pratęsimas studento prašymu ar iškilus naujiems individualiesiems pagalbos poreikiams.

20. Apie poreikį koreguoti, pratęsti ar nutraukti Plano ar tam tikrų Plane nurodytų individualizavimo būdų vykdymą studentas ar Kontaktinis asmuo informuoja Darbuotoją. Darbuotojas įvertina tokio poreikio pagrįstumą ir, esant poreikiui, pateikia Kontaktiniam asmeniui Rekomendaciją pratęsti, koreguoti, nutraukti Plano, ar tam tikrų Plane nurodytų individualizavimo būdų vykdymą.

21. Kontaktinis asmuo atnaujiną Planą ir pateikia jį patvirtinti akademinio padalinio vadovui ir su Plano atnaujinimu supažindina padalinio darbuotojus, dėstytojus, tiesiogiai susijusius su studento studijų individualizavimu.

22. Jei dėl objektyvių priežasčių nebeįmanoma vykdyti Plano, Kontaktinis asmuo nedelsiant informuoja studentą ir Darbuotoją.

23. Plano galiojimas baigiasi studentui laikinai sustabdžius studijas arba pasibaigus studijų sutarčiai.

III SKYRIUS

STUDIJŲ PROCESO INDIVIDUALIZAVIMO BŪDAI

24. Atsižvelgiant į studento negalią ir (ar) specifinius mokymosi sunkumus bei dėl jų kylančius individualiuosius pagalbos poreikius gali būti parenkami skirtingi studijų proceso individualizavimo būdai.

25. Studijų proceso individualizavimo būdai negali prieštarauti studijas Universitete reglamentuojantiems dokumentams ir šio Aprašo 5 punkte nurodytoms sąlygoms.

26. Studijų proceso individualizavimo būdai gali būti skirstomi pagal negalios tipą ir (ar) mokymosi sunkumus:

26.1. Judėjimo negalią turintiems studentams:

26.1.1. tinkamas studijų aplinkos pritaikymas (patogiai pasiekiamos auditorijos, tualetai ir kitos patalpos);

26.1.2. tinkamų sąlygų auditorijoje sudarymas (asmeniui turinčiam judėjimo negalią pritaikyta studijų vieta ir (ar) baldai, vieta prie stalo be kėdės, prireikus gali būti įrengiamos nuovažos ir kt.);

26.1.3. tvarkaraščių koregavimas judėjimo negalią turinčio studento grupės užsiėmimus perkeliant į studentui patogiai pasiekiamas auditorijas;

26.1.4. poilsio pertraukėlės užsiėmimų ar pasiekimų vertinimo metu, atsižvelgiant į turimą negalią ir atliekamas užduotis;

26.1.5. paskaitų ir kitų studijų užsiėmimų medžiagos, kuri užsiėmimo metu nėra prieinama dėl negalios, pateikimas prieš užsiėmimą, naudojant virtualią mokymosi aplinką;

26.1.6. galimybė naudotis kompiuteriu ir reikiama programine įranga studijų užsiėmimų ir atsiskaitymų metu;

26.1.7. galimybė atsiskaitymą atlikti nuotoliniu būdu ir (ar) naudojant alternatyvias studijų pasiekimų vertinimo formas;

26.1.8. semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų datos perkėlimas, jei studentas / klausytojas negali atvykti dėl objektyvių priežasčių (pvz., blogų oro sąlygų ir kt.);

26.1.9. semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų trukmės prailginimas.

26.2. Regos negalią turintiems studentams:

26.2.1. silpnaregiams:

26.2.1.1. tinkamas apšvietimas koridoriuose, auditorijose ir kitose patalpose, kur vyksta studijų užsiėmimai;

26.2.1.2. padalinio patalpų pritaikymas, įspėjamaisiais lipdukais pažymint paviršių pokyčius, laiptus ir kitas kliūtis;

26.2.1.3. studijų medžiagos ir studijų pasiekimų vertinimo užduočių pateikimas atitinkamu šriftu – rekomenduojama naudoti nuo 16 iki 18 dydžio „Verdana“ arba „Arial“ šriftą, nenaudoti kursyvo („Italic“) ar pabraukimo („Underline“), norint paryškinti tam tikrą teksto dalį (pvz., svarbią informaciją ar pavadinimus) naudoti pusjuodį šriftą („Bold“);

26.2.1.4. paskaitų ir kitų studijų užsiėmimų medžiagos, kuri užsiėmimo metu nėra prieinama dėl negalios, pateikimas prieš užsiėmimą naudojant virtualią mokymosi aplinką;

26.2.1.5. galimybė naudotis kompiuteriu ir reikiama programine įranga studijų užsiėmimų, semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų metu;

26.2.1.6. semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų trukmės prailginimas.

26.2.2. akliems:

26.2.2.1. padalinio patalpų pritaikymas naudojant įspėjamąsias taktilinės pagalbos priemones, pažyminčias paviršių pokyčius, laiptus ir kitas kliūtis;

26.2.2.2. galimybė naudotis kompiuteriu ir reikiama programine įranga;

- 26.2.2.3. vaizdinės medžiagos ar ant lentos rašomos informacijos komentavimas;
- 26.2.2.4. paskaitų ir kitų studijų užsiėmimų medžiagos, kuri užsiėmimo metu nėra prieinama dėl negalios, pateikimas DOC, DOCX, PPT, PPTX ar PDF formatu prieš užsiėmimą, naudojant virtualią mokymosi aplinką;
- 26.2.2.5. studijų medžiagos ir studijų pasiekimų vertinimo užduočių pateikimas elektroniniu būdu DOC, DOCX, PPT, PPTX ar PDF formatu;
- 26.2.2.6. galimybė studijų pasiekimus įvertinti žodžiu;
- 26.2.2.7. galimybė naudotis kompiuteriu ir reikiama programine įranga studijų užsiėmimų, semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų metu;
- 26.2.2.8. semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų trukmės prailginimas.
- 26.2.2.9. galimybė keisti egzamino ar tarpinio atsiskaitymo užduotį, jei egzaminas ar atsiskaitymas atliekamas specifinėmis kompiuterių programomis, kurios nėra pritaikytos regos negalią turintiems asmenims.
- 26.3. Klausos negalią turintiems studentams:**
- 26.3.1. kurtiesiems:**
- 26.3.1.1. leidimas naudotis konspektuotojų paslaugomis paskaitų ar kitų studijų užsiėmimų metu;
- 26.3.1.2. galimybės paskaitų ar kitų studijų užsiėmimų metu užimti tokią sėdėjimo poziciją, kad būtų galima matyti kalbančiųjų veidus;
- 26.3.1.3. leidimas naudotis gestų vertėjo paslaugomis per paskaitas ar kitus studijų užsiėmimus, semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų metu;
- 26.3.1.4. semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų trukmės prailginimas.
- 26.3.2. neprigirdintiesiems:**
- 26.3.2.1. sąlygų naudoti FM sistemą ar kitus įrenginius, leidžiančius geriau girdėti studijų užsiėmimų metu, sudarymas;
- 26.3.2.2. galimybės paskaitų ar kitų studijų užsiėmimų metu užimti tokią sėdėjimo poziciją, kad būtų galima matyti kalbančiųjų veidus;
- 26.3.2.3. semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų trukmės prailginimas.
- 26.4. Psichosocialinę negalią (autizmas, psichikos sutrikimai ir kt.) turintiems:**
- 26.4.1. galimybė semestro tarpinius atsiskaitymus, egzaminus ar kitus galutinius atsiskaitymus atlikti pažįstamoje aplinkoje (pvz., auditorijoje, kurioje vyko studijų užsiėmimai);
- 26.4.2. galimybė semestro tarpinius atsiskaitymus, egzaminus ar kitus galutinius atsiskaitymus atlikti atskiroje patalpoje;
- 26.4.3. semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų trukmės prailginimas.
- 26.5. Somatinės ligas (cukrinis diabetas, išsėtinė sklerozė ir kt.) turintiems studentams:**
- 26.5.1. galimybė pailginti semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų trukmę (pvz., nukritus cukraus lygiui) ar nutraukti atsiskaitymą (pvz., ištikus priepuoliui);
- 26.5.2. galimybė išeiti iš studijų užsiėmimo (pvz., susileisti vaistų ir kt.).
- 26.6. Specifinių mokymosi sunkumų, turintiems studentams:**
- 26.6.1. galimybė naudotis kompiuteriu ir reikiama programine įranga studijų užsiėmimų ir atsiskaitymų metu;
- 26.6.2. galimybė atsiskaitymų užduotis atlikti žodžiu ir (ar) raštu;

26.6.3. semestro tarpinių atsiskaitymų, egzaminų ar kitų galutinių atsiskaitymų trukmės prailginimas.

27. Studijų individualizavimo būdų sąrašas, nurodytas Aprašo 26 punkte, nėra baigtinis. Atsižvelgiant į studento individualiuosius pagalbos poreikius, gali būti taikomi ir kiti studijų individualizavimo būdai.

IV SKYRIUS ASMENS DUOMENŲ APSAUGA

28. Asmens duomenys, susiję su studento su negalia ar individualiaisiais pagalbos poreikiais, gali būti naudojami tik studijų ar darbo tikslais ir tvarkomi vadovaujantis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Asmens duomenų tvarkymo Klaipėdos universitete tvarka.

29. Studento negalios, individualių pagalbos poreikių duomenys gaunami iš paties duomenų subjekto arba jo teisėto atstovo.

30. Asmens duomenis, susijusius su sveikata ir negalia, Universitete tvarko tik darbuotojai, įsipareigoję saugoti asmens duomenų paslaptį ir tik vykdydami savo funkcijas nustatytą kompetencijų ribose.

31. Studento asmens duomenys, susiję su negalia ir (ar) individualiaisiais pagalbos poreikiais saugomi studento asmens byloje visą studijų laikotarpį ir 5 metus po įsipareigojimų pagal studijų sutartį įvykdymo ar jos nutraukimo. Terminui pasibaigus nustatyta tvarka duomenys sunaikinami.

32. Studentų su negalia duomenys statistikos ir mokslinių tyrimų tikslais gali būti tvarkomi tik nuasmeninti.

33. Klaipėdos universitetas įsipareigoja įgyvendinti tinkamas ir pakankamas technines ir organizacines saugumo priemones, užtikrinančias, kad jam perduoti asmens duomenys būtų tvarkomi saugiai.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Šis Aprašas tvirtinamas, keičiamas ir pripažįstamas netekusiu galios Klaipėdos universiteto rektoriaus įsakymu.

35. Aprašas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Universiteto vidaus informacinėje sistemoje.

REKOMENDACIJA DĖL STUDIJŲ PROCESO INDIVIDUALIZAVIMO
202...-...-...

Vardas:	
Pavardė:	
Studijų pakopa:	
Kursas:	
Studijų programa:	
Fakultetas / Institutas	
Studijų pradžia / pabaiga:	
Negalia / Individualieji pagalbos poreikiai:	
Papildoma informacija	

Rekomenduojamas studijų pritaikymo būdas:

- Mokymosi medžiagos
- Studijų aplinkos
- Mokymosi būdų
- Atsiskaitymo organizavimo

Studentų paramos vyresnioji specialistė

Studijų tarnybos vedėja

Klaipėdos universiteto studentų, turinčių negalią,
individualiųjų pagalbos poreikių ir (ar)mokymosi
sunkumų studijų individualizavimo tvarkos aprašo
2 priedas
(Plano forma)

INDIVIDUALIZUOTO STUDIJŲ PROCESO PLANAS

202...-...-... Nr. ...

Planas galioja nuo ... iki ...

1. Informacija apie studentą:

Vardas, Pavardė	
Gimimo data	
Fakultetas	
Studijų programa	
Kursas, grupė	

2. Studijų proceso individualizavimas pagal studijų sąlygas:

2.1. Studijų aplinka	
Auditorijos, laboratorijos ir kt. patalpos	
Studijoms reikalingi papildomi įrenginiai ir (ar) programinė įranga, informaciniai ištekliai	
Parkavimo vieta	
Kita	

2.2. Studijų medžiaga	
Šriftas	
Formatas (DOC, PPT, PDF ir kt.)	
Pateikimo būdas ir laikas (pvz. VMA Moodle, iš anksto)	
Kita	

2.3. Studijų pasiekimų vertinimo organizavimas	
Laikas (trukmė, keitimas)	
Papildomos pertraukos	
Vertinimo būdai ir formos (nuotolinis, raštu / žodžiu)	
Kita	

2.4. Kiti individualieji pagalbos poreikiai	
--	--

Papildoma informacija: _____

Fakulteto dekanas / instituto direktorius _____

Katedros vedėjas _____

Studentas _____